

Беседа Патријарха Порфирија на опелу генералу Ратку Младићу

Беседа Патријарха Порфирија одржана 7. септембра 2026. године на опелу генералу Ратку Младићу

Ваша Високопреосвештенства и Преосвештенства, часни оци, ожалостена породицо и сродници упокојенога генерала Ратка, браћо и сестре, Кад год се сабирамо на молитву и када год служимо свету Литургију, ми, православни хришћани, се молимо за мир свега света, молимо се да сви дођу у познање љубави Христове, молимо се за спасење сваког човека, јер је то воља Божија. То и овога пута чинимо.

Данас нас је Промисао Божји сабрао на ово свето место да се молимо за покој душе и за спасење новопрестављеног раба Божјег, брата нашег, генерала Ратка.

Браћо и сестре, много тога у човековом животу може да се догоди, али и да се не догоди. Многе околности могу да нас мимоиђу, многи путеви могу да остану несавладани. Једино што ће се сигурно догодити свакоме ко се родио, свакоме ко је из небића призван у биће, једино што нико од нас неће избећи, јесте да ће једном отићи са овога света.

Смрт је не само највећа енигма човековог постојања него и највећи непријатељ читавог људског рода и сваког појединачног човека, од Адама до краја света и века. Зато је свети апостол Павле назвао смрт управо „последњим непријатељем“, говорећи: „Последњи непријатељ укинуће се — смрт“ (1Кор 15, 26). У тим речима садржана је сва трагедија човековог постојања, али истовремено и сва нада хришћанске вере: смрт јесте непријатељ, али није непобедива.

Зато се пред тајном гроба поставља једино важно питање: да ли је смрт последње што можемо рећи о себи? Да ли је гроб крај свега? Који је смисао човековог постојања ако је ништавило његова крајња перспектива? Зашто му је дато да воли, да се радује, да тугује и пати, да се жртвује, да чезне за истином, лепотом, за добротом и за вечношћу, ако се све на крају завршава у гробу? Или је човек нешто више од тога? Постоји ли Неко ко нам пред тајном смрти отвара другачију перспективу и даје другачији одговор?

Ми православни хришћани вером поуздано знамо да тај Неко постоји. И тај Неко није било ко. То је сам Син Божји, Спаситељ наш, Господ Исус Христос. Он једини даје одговор достојан човека. И тај одговор се не налази у некој људској мудрости или философији, него у Његовом Крсту и Његовом Васкрсењу. Својом смрћу Христос је победио смрт, а својим Васкрсењем из мртвих отворио је свакоме од нас врата живота вечног, врата Царства Божјег.

Само Онај који нас је у почетку из небића привео у биће могао је и може да нас из власти смрти поново призове у живот. Бог нас је створио по својој слици и прилици не за смрт, него за живот, и то за живот вечни. Смрт није била Његов последњи наум о човеку. Како сведочи и Свето Писмо: „Бог није створио смрт, нити се радује пропасти живих“ (Прем 1, 13).

Зато смрт за хришћанина није нестанак. Она јесте болни растанак, јесте тајна и јесте љути непријатељ, али после Христовог Васкрсења она више није апсурд и безизлаз. Гроб није наша последња станица. Хришћанин пред гробом тугује, али не као онај који нема наде. Плаче, јер се растаје са оним кога воли, али у самом срцу тог плача чује Христову реч: „Ја сам васкрсење и

живот; који верује у мене ако и умре, живеће“ (Јн 11, 25). То је наша вера и то је наша нада. Последња реч о човеку не припада смрти. Не припада ни гробу, ни пролазности, ни ништавилу.

Последња реч припада Васкрслом Христу. И свети апостол Павле нас на то подсећа: „Ко си ти који судиш туђем слуги? Својему господару он стоји или пада“ (Рим 14, 4).

Истина, постоје наша разумевања, постоје људски судови и они имају своје домете и значај, али они су, баш као што је и природа човекова условљена и пролазна, и сами условљени многим знаним и незнаним, видљивим и невидљивим, објективним и варљивим факторима.

Постоји и искуство читавих народа да земаљски суд и земаљска правда нису увек свима мерили истом мером. И наш народ носи такво горко искуство. Не поричући одговорност човека за своја дела, знамо да ниједан земаљски суд није непогрешив, нити његова пресуда може исцрпети истину о било ком, нити о једном људском животу.

Зато је последњи суд Божји једини коначан и једини до краја праведан, јер „правда је Његова правда вечна и реч је Његова истина“. Тај суд није налик судовима људским. Пред њим стоје једно наспрам другог — или, боље рећи, једно у сусрет другом — бескрајна љубав Божија према човеку и слобода човекова да на ту љубав узврати смиреним покајањем.

Сусрет душе човекове и љубави Божје јесте најдубља, нашем уму непојмљива тајна. Њу нећемо у потпуности разумети све до Другог доласка Христовог, када ће оно што је сада скривено постати јавно и када ће се сваки људски живот показати у пуној светлости истине Божје.

Свети Оци нас зато уче да ће у вечности бити много изненађења: да се можда у близини Божјој неће наћи неки за које смо били уверени да тамо припадају, а да ће у Његовој близини бити многи које смо, по својим људским мерилима, сматрали далеким од Њега.

То је разлог због којег Црква Православна ни о ком не доноси коначну пресуду у односу на вечност, него се за сваког непрестано моли. Она се моли, нада се милости Божјој и све препушта суду Оног који једини познаје срце свакога човека и чији је суд једини праведан.

Данас стојимо пред одром раба Божјег и брата нашег Ратка генерала, за кога знамо да је био хришћанин и о коме сведоче свештеници који су га походилили

и да се последњих година смирено исповедао и причешћивао Телом и Крвљу Христовом, верујући и надајући се у милост и љубав Божју, и који се на крају упокојио држећи крст Христолики на својим грудима.

Знамо да ће његово име остати дубоко уткано у памћење и молитве највећег дела нашег српског православног народа, који према њему осећа и негује дубоку захвалност јер га види као војника и команданта који је у једном тешком и трагичном времену стајао на челу војске свога народа, носио велику одговорност и терет, поднео жртву и положио живот за слободу, одбрану и опстанак свога рода.

Стојимо данас пред животом који није могуће одвојити од једног страшног времена — од ужасног рата, великих страдања, дубоких рана и траума, изгубљених домова, живота и гробова.

И зато се, молећи се данас за душу покојника, за душу Ратка генерала, по угледу на Христа Господа, молимо и за све оне чији су животи угашени у том рату.

Молимо се једном душом, једним умом и једним срцем за покој душе и спасење раба Божјег Ратка, молимо се да му Господ опрости сваки грех, знани и незнани, и да га настани у месту светлом, у месту цветном, у месту покоја где нема болести, ни жалости, ни уздисаја, него где је живот бесконачни.

Молимо се Господу и да породици и сродницима дарује утеху и наду на живот вечни, а свима нама нека Господ наш, Исус Христос дарује покајање, мир, слогу, покајање, међусобно разумевање и снагу да једни друге гледамо увек и свагда очима Христовим.

Нека Господ прости душу брату нашем Ратку генералу и нека му је вечан спомен. Амин.

spc.rs